

08103008 számú Állattartó-telepi gépek kezelője megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Állattartó-telepi gépek kezelője
- 1.2 Ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0810 Mezőgazdaság tovább nem bontható

2 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Állattartó-telepi gépek kezelője
- 2.2 Szintjének besorolása
  - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3
  - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3
  - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.

- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

83/2003. (VII. 16.) FVM rendelet a mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítvány bevezetéséről és kiadásának szabályairól.

A jogszabály alapján az állattartó-telepi gépek kezeléséhez gépkezelői jogosítvány szükséges.

A gépek kezelésének minősül:

fejő- és/vagy tejfeldolgozó-gép (gépcsoport) üzemeltetése (indítás, működtetés, leállítás), karbantartása,

keltetőgép (gépcsoport) üzemeltetése (indítás, működtetés, leállítás), karbantartása.

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

4.1 Az állattartó-telepi gépek kezelője a gazdasági állatok tartási és takarmányozási feladatait végzi, betartja az állatjóléti előírásokat, közreműködik a járványvédelmi feladatok végrehajtásában. A fejés és tejfeldolgozás, a keltetés, a takarmány előkészítés, az etetés, itatás során használt gépeket berendezéseket, valamint az épületgépészeti berendezéseket kezeli, karbantartja. A munkavégzés nehéz körülmények között folyik és az egyes állatok viselkedése is befolyásolja a munkakörülményeket. Ezek a tényezők fokozhatják a balesetveszélyt is, ezért fontos a meglévő biztonsági előírások, valamint a közegészségügyi, állategészségügyi, higiéniai szabályok maradéktalan betartása.

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:

5.1.2 Nyilvántartó hatóság:

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

6.2 Szakmai előképzettség: nem szükséges

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: nem szükséges

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám:400 óra

7.2 Maximális óraszám:600 óra

8 A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Képesség	Tudás	Attitúd	Autonómia és felelősség
Előkészíti a munkafeladatok elvégzéséhez szükséges eszközöket, szerszámokat, mérőeszközöket, ellenőrzi a munkavégzés helyszíneit, az ott lévő állatokat.	Ismeri a munkafolyamatok végzéséhez szükséges szerszámokat, mérőeszközöket, a technológiai és higiéniai előírásokat, a gondozott állatok alapvető tulajdonságait, viselkedésük jellegzetességeit.	Betartja az állattartás szabályait, a szerszámok szakszerű használatára vonatkozó előírásokat.	A munkafeladatokat irányítás mellett, vagy önállóan, elkötelezetten, a tartástechnológiai előírások szerint végzi.
Felismeri, elkülöníti a beteg állatot, és jelzi a tapasztalatait munkahelyi vezetője felé.	Ismeri a leggyakoribb állatbetegségek szemrevételezéssel megállapítható jellemző tüneteit.	Törekszik a közös munkára a telepen dolgozókkal, érdeklődik, igényli a telep tapasztalt munkatársainak segítségét.	Az állatorvos utasításainak megfelelően ápolja a beteg állatokat.
Az állattartó telepen használatos gépek, épületgépészeti berendezések napi karbantartását elvégzi.	Ismeri az állattartásban használt eszközök, gépek és az épületgépészeti berendezések napi karbantartását, gépkönyveinek, kezelési és karbantartási előírásainak használatát, szerszámok szakszerű kezelését.	Törekszik a napi karbantartási és tisztítási műveletek szabályos, időben való elvégzésére.	A gépkönyvi előírásokat következetesen betartja a napi karbantartási és tisztítási munkák során.
A fejő- és tejfeldolgozó gépeket előkészíti az üzemeltetésre.	Ismeri a fejő- és tejfeldolgozó gépek felépítését.	A higiéniai és állategészségügyi előírásokra fokozottan figyel.	Betartja és betartatja a munkavédelmi és higiéniai szabályokat.
Elvégzi az állatok gondozását.	Ismeri a legfontosabb haszonállatok jellemzőit, tartástechnológiáját.	Oda figyel az állatok igényeire, pillanatnyi állapotára.	Önállóan végzi a gondozási munkákat.
Felismeri és kezeli a tőgy betegségeit.	Ismeri a tőgy felépítését és betegségeit.	Humánus a fejés során.	Utasítások alapján kezeli a tőgybetegségeket.
Elvégzi az állatok fejését.	Ismeri a használatos fejőgépek kezelését, üzemeltetését.	Törekszik a biztonságos fejésre, a higiénia betartására, és figyel a gépek működését, állapotát.	Önállóan végzi a fejést. Szigorúan betartja az állategészségügyi és ételminőség-higiéniai előírásokat.
Kezeli, üzemelteti a tejfeldolgozó gépeket.	Ismeri a tejfeldolgozó gépek (szűrők, tejhűtők) kezelését, üzemeltetését.	A higiéniai előírásokra fokozottan figyel.	Irányítás mellett végzi a tejszelést.

Elvégzi a fejő- és tejkezelő gépek mosását, fertőtlenítését.	Ismeri a mosó-fertőtlenítő berendezések felépítését és működését.	Tisztában van a felületes tisztítás követelményeivel.	Önállóan végzi a fejő- és tejkezelő gépek mosását.
Előkészíti az állatok etetéséhez szükséges takarmányokat.	Ismeri a takarmányelőkészítő (terménydaráló, keverő, főző, szeletelő) gépeket, azok kezelését, üzemeltetését. Ismeri a legfontosabb takarmányok jellemzőit.	A receptúra szerint pontosan adagolja az összetevőket a takarmányhoz.	Irányítás mellett az előírások szerint végzi az előkészítést és a keverést.
A kézi utántöltésű vagy a kiépített etetőberendezések segítségével elvégzi az állatok etetését.	Ismeri az etető berendezések kialakításait, működési elvét, üzemeltetését.	Igyekszik elkerülni a veszteségeket. Betartja a technológiai szabályokat.	Önállóan, a receptúra szerint végzi az állatok etetését.
A kézi utántöltésű vagy kiépített itatóberendezések segítségével elvégzi az állatok itatását.	Ismeri az itató berendezések kialakításait, működési elvét, üzemeltetését. Ismeri az állatok vízigényét.	Elkötelezett az állatok felelős, gondos ellátása iránt.	Önállóan végzi az állatok itatását.
Üzemelteti a beépített trágyaeltávolító gépeket, berendezéseket.	Ismeri a trágyaeltávolító gépek fajtáit, üzemeltetését.	Fontos számára az állatok folyamatos tisztán tartása.	Önállóan kezeli a trágyaeltávolító gépeket.
A keltető gépeket előkészíti az üzemeltetésre.	Ismeri a keltető gépek felépítését, működését. Ismeri a keltetés technológiai folyamatát, a tojások lámpázását keltetés előtt és alatt.	A higiéniai és munkavédelmi előírásokra fokozottan figyel.	Utasítások alapján önállóan készíti elő a keltetőgépet az üzemeltetésre.
Kezeli, üzemelteti a keltetőgépeket.	Ismeri a keltetőgépek kezelését, üzemeltetését.	A higiéniai előírásokra és az előírt környezeti tényezőkre (hőmérséklet, páratartalom, forgatás, ellenőrzés) fokozottan figyel.	Önállóan végzi a keltetőgép kezelését.
Kezeli, beállítja az állattartó telepeken használatos szellőző-, fűtő-, hűtő- és párasító berendezéseket.	Ismeri az állattartó telepeken használatos szellőző-, fűtő-, hűtő- és párasító berendezések kezelését, beállítását.	Fontos számára az állatok jó közérzete.	Az utasítások alapján beállítja a szellőző-, fűtő-, hűtő- és párasító berendezéseket.

Adott területre elvégzi a villanypásztor (elektromos kerítés) telepítését.	Ismeri a villanypásztor felépítését, működési elvét, karbantartását, biztonságos üzemeltetését.	Fokozottan betartja a villamos berendezések üzemeltetésére vonatkozó előírásokat.	Utasítás alapján végzi a villanypásztor karbantartását, üzemeltetését.
Az állattartó telepeken használatos precíziós eszközöket a munkájához szükséges mértékben kezeli, használja.	A munkájához szükséges mértékben ismeri az állattartó telepeken használatos precíziós eszközöket.	Igyekszik elkerülni az adatvesztést.	Az utasításoknak megfelelően kezeli, használja a precíziós berendezéseket.
Az állattartó telepeken a gépi- és kézi munkákat az állategészségügyi szabályok betartásával, biztonságosan végzi.	Ismeri az állattartó telepeken az állategészségügyi szabályokat, az üzemeltetési szabályokat. Az ide vonatkozó munka-, tűz-és környezetvédelmi előírásokat.	Betartja az állattartó telepi gépek üzemeltetésére, valamint a telepen végzett egyéb gondozási munkákra vonatkozó szabályokat. (Mezőgazdasági Biztonsági Szabályzat, Érintésvédelmi szabályok.)	Önállóan, felelősen végzi az állattartó telepi gépek üzemeltetését és a gondozási munkákat.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A magyar agrárgazdaság és az ország érdeke, hogy a lakosság élelmiszerellátásában jelentős szerepet betöltő alapanyagtermelő ágazatok – így pl. a zöldség- és gyümölcsstermelés, az állattenyésztés - folyamatosan fejlődjön, eredményesen, gazdaságosan termelje meg a hazai felhasználásra és az exportra kerülő élelmiszerek egyre növekvő mennyiségét. A megfogalmazott célok elengedhetetlen feltétele az állatállomány növelése, a magasabb minőségi termékek előállítás, lehetőleg minél kisebb élőmunka felhasználásával. Ezért szükség van a magasabb fokú gépesítésre, az állatok fejlődését elősegítő környezeti tényezők, az állategészségügyi követelmények, a tudományosan megalapozott takarmányellátás biztosítására. Az állattartó telepeken található berendezéseket szakszerűen, gondosan, az állatok igényeit figyelembe véve kell kezelni. A kézi munka igénye és lehetősége egyre kisebb területre, ma még nem, vagy csak nehezen programozható tevékenységekre koncentrálódik. A rendszeres napi tevékenységek gépesítésének és automatizálásának lehetősége jelentősen növekedett az elmúlt években, ennek további fejlődése várható. A gépek, berendezések kezelése, beállítása, felügyelete, beszabályozása, karbantartása, ill. az üzem közben előforduló meghibásodások gyors elhárítása, a kisebb javítások elvégzése felkészült, az állatot és a technikát egyaránt szerető, szakmailag jól felkészült szakember, az **állattartó telepi gépkezelő** tevékenységét, állandó jelenlétét feltételezi. Ezt

a sokrétű feladatot csak megfelelő elméleti és gyakorlati felkészültséggel, többirányú szaktudással rendelkező szakemberek tudják ellátni.

A jelenleg érvényben lévő jogszabályok szerint a fejő- és tejkezelő gépeket, valamint a keltető gépeket a gépre vonatkozó mezőgazdasági gépkezelői jogosítvánnyal rendelkező munkavállaló kezelhet. Az agrár-munkaerő piaci kutatások és az álláshirdetések is alátámasztják, hogy a munkaerőpiacon hiány mutatkozik az állattartó telepi gépek kezelését végző szakemberekből.

10 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:
--

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által, a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszerben kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: ---

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: ---

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: %

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább ...%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Állattartó telepi gépek előkészítése, üzemeltetése

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A projektfeladat három részből áll:

A) Fejőgép vagy keltetőgép előkészítése, üzemeltetése

A képzési helyszínen rendelkezésre álló fejőgép vagy keltetőgép előkészítése, karbantartása, utasítás alapján történő beállítása és üzemeltetése. A tételsorban mindkét féle gépnek szerepelnie kell.

B) Egyéb telepi gép karbantartása, üzemeltetése

A képzési helyszínen rendelkezésre álló tejszűrő vagy mosó-fertőtlenítő, vagy daráló, vagy takarmánykeverő, vagy trágyaeltávolító, vagy etető, vagy itató, vagy villanypásztor, vagy hűtő, vagy fűtő, vagy szellőztető, vagy párástító berendezés karbantartása, beállítása és üzemeltetése. A tételsorban

legalább háromféle berendezésnek kell szerepelni a fenti felsorolásból a helyi adottságoknak megfelelően.

C) Szakmai beszélgetés

Az A) és B) vizsgarészek megvalósítása során a vizsgabizottság tagjainak a kérdéseire adott válaszok alapján adott értékelés, amely főleg az alábbi három területre koncentrál:

- vizsgatevékenység végrehajtása,
- a legfontosabb használatok jellemzői,
- a legfontosabb használatok tartástechnológiái.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 220 perc

A) Fejőgép vagy keltetőgép előkészítése, üzemeltetése	120 perc
B) Egyéb telepi gép karbantartása, üzemeltetése	90 perc
C) Szakmai beszélgetés	10 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 100%

A) Fejőgép vagy keltetőgép előkészítése, üzemeltetése	60%
B) Egyéb telepi gép karbantartása, üzemeltetése	30%
C) Szakmai beszélgetés	10%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A) Fejőgép vagy keltetőgép előkészítése, üzemeltetése 60%

Fejőgép vagy keltetőgép előkészítése,	20%
karbantartása,	20%
utasítás alapján történő beállítása,	30%
üzemeltetése,	20%
biztonsági előírások betartása,	10%
arányban értékelendő.	

B) Egyéb telepi gép karbantartása, üzemeltetése 30%

Egyéb telepi gép, berendezés karbantartása,	30%
beállítása	30%
üzemeltetése,	30%.
biztonsági előírások betartása	10%
arányban értékelendő.	

C) Szakmai beszélgetés 10%

A szakmai beszélgetés értékelésénél a szakmai ismereteket, szakszavak használatát, logikus gondolkodást, kifejezőmódot kell figyelembe venni elsősorban.

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 41 %-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

Olyan szakember(ek) jelenléte, aki a vizsgázói tevékenységből adódóan, vagy attól függetlenül keletkezett műszaki problémákat, meghibásodásokat képes(ek) kijavítani.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Fejőgép, fejőberendezés,

Tejkezelő gép (szűrő, hűtő),

Keltető gép,

Állattartásban alkalmazott egyéb gépek, gépcsoportok,

- daráló, takarmánykeverő gépek,
- trágyaeltávolító berendezések,
- etető-, itató berendezések,
- fűtő-, hűtő-, szellőztető-, párasító berendezések,
- takarmányelőkészítő és kiosztó gépek, eszközök,
- villanypásztor és tartozékai.

Szerelőszerszámok, mérőeszközök.

Gépkarbantartás szerszámai, eszközei, anyagai.

Állategészségügyi eszközök, tartozékok.

Takarító- és fertőtlenítő eszközök.

Mérlegek.

Kéziszerszámok.

Állatápolás és gondozás eszközei, gépei.

Állatjelölő eszközök.

Egyéni védőeszközök, védőfelszerelések.

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

az adott tevékenységhez szükséges gépkönyvek, kezelési karbantartási utasítások, beállítási táblázatok, számológép használható.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

11 A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek
--